

Пам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью-Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250

PIK LXXXVIII. Ч. 12.

ДЖЕРЗІ СІТІ / НЬЮ-ЙОРК

ВІВТОРОК, 20-го СІЧНЯ 1981

ЦЕНТІВ 25 CENTS

JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JANUARY 20, 1981

No. 12. VOL. LXXXVIII

ІРАН І ЗСА ДІЙШЛИ ДО ЗГОДИ В СПРАВІ ЗАКЛАДНИКІВ

ЗАКЛИК

ДО ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОГО УРЯДУ, ЧЛЕНІВ
УПРАВ ОКРУЖНИХ КОМІТЕТІВ, ЧЛЕНІВ
ВІДДІЛІВ І ВСЬОГО ЧЛЕНСТВА УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО СОЮЗУ

Тому що: в столиці України Києві 63 роки тому, 22-го січня 1918 року, Українська Центральна Рада, сполучаючи на незаперечні права самовизначення народів, в якій Західний світ вірить, проголосила повну незалежність і суверенітет України;

Тому що: 62 роки тому, в січні 22-го 1919 року, в цьому самому столичному Києві західні і східні землі України були об'єднані в соборну і одну самостійну державу;

Тому що: ця важка здобута незалежність і самостійність України була втрачена знову в боротьбі з переважними силами ворога-окупанта, Червоної Росії, її інших ненаситних сусідів-держав;

Тому що: ми, українці, які поселилися у Вільному світі, і ті з нас, хто вже народився тут, далеко поза межами України, в нашому бажанні вічно зберігати відродження й об'єднання України як національної суверенної одиниці відзначаємо щорічно день 22-го січня як День Української Незалежності вже від 1922 року;

Тому і через це ми в ці дні, які передують 22-му січня 1981-го року, закликаємо всю Екзекутиву Українського Народного Союзу, всіх членів управ Округ та Відділів і всіх членів УНСоюзу:

1. Звільнитися із щоденних зайнятих та присвятити якнайбільше часу активній участі у всіх церемоніях, урочистостях і святкуваннях, у всіх релігійних і патріотичних імпрезах, що присвячені Дню Української Незалежності у четвер, 22-го січня 1981 року;

2. Доводити до відома наших американських співгромадян і до всіх американських офіційних чинників, місцевих, стейтських і крайових стан 50 мільйонів українців, які живуть під московською тиранією, і про їхнє вічне бажання жити в своїй національній державі з демократичним устроєм;

3. Намагатися здобути визнання для українців жити вільним і незалежним життям у кордонах їхньої держави прокламаційми від всіх посадовців, губернаторів і федеральних законодавців, які повинні проголосити день 22-го січня Українським Днем Незалежності і цей День відзначити відповідними урочистими програмами в місцях ратуш, стейтських капітоліях і в обох палатах Конгресу;

4. Вивісити синьо-жовтий прапор поруч зоряного американського на наших домах, у прилюдних місцях, на народних домах і шкільних будинках;

5. Замкнути на той День місця й вартати праці, чи підприємства й крамниці; звільнитися в той день з праці; закрити школи, оголошуючи з гідністю й повагою, що „ми святкуємо День Української Незалежності“.

Ми закликаємо всіх тих, які не можуть приєднатися до нас і виконати ці точки нашого звернення через певні поважні причини поза їхньою контролею, відвідати вранці дня 22-го січня свою церкву чи денні або вечірні богослуження і помолитися, щоб наші брати і сестри в Україні ще за їхнього життя змогли вітатися такими благами свободи і демократії, якими вітатимуться люди вільного світу, так, щоб наші брати українці, до яких про наші зусилля дійде вістка, мали моральну підтримку, що ми не забули ідеалів, за які вони змагаються, та що ми пам'ятаємо про День Української Незалежності в 1981 році.

Наш добре виконаний патріотичний чин напевно дасть нам внутрішнє задоволення і наші зусилля не проминуть марно, наближуючи всіх нас до справжнього Дня Волі для нашого багатостраждального народу на Україні.

Головний Екзекутивний Комітет
Українського Народного Союзу.

Представники Дивізійників у Архiepіскопа

Як уже інформовано у числі газети з 14-го січня ц.р., Владика М. Любачівський, прийняв в суботу, 3-го січня, на окремій аудієнції представників Братства І-ї Української Дивізії Української Національної Армії, які не тільки прийшли до свого Владика з колядою, але також з метою обговорити з ним цілий ряд справ і проблем тісно пов'язаних з українським церковним, політичним і суспільно-громадським життям. На фото, яке було зроблено під час аудієнції, сидять (зліва): Михайло Ліщинський, Архiepіскоп Мирослав Любачівський, Роман Данилюк і Богдан Артимович; стоять (зліва): Ярослав Лучанко, Всеволод Будий, Іван Скіра, Роман Кобрин, Ярослав Палатайко, Зенон Завадович, Роман Кюс і Володимир Зуляк.

В ЗАХІДНОМУ БЕРЛІНІ ЗРЕЗИГНУВАВ міський уряд з приводу фінансових скандалів та вуличних неспокійних, які останнім мали там місце. В часі бурхливого обговорювання тих проблем на засіданні міського уряду більшість висловилися проти посадики і засудила його та його уряд нерішучу політику. Після його резигнації на протязі 21 дня має бути створений новий коаліційний уряд.

Федеральний уряд Канади злагіднює свою поставу

Оттава, Канада. — Міністер справедливості в уряді П'єра Трудо Жан Кретієн представив спеціальний комітет, зложений з обидвох палат канадського парламенту, проєкт пропонування змін до нової конституції. Пропонувані урядом зміни йдуть у напрямі задоволення різних вимог провінційних урядів, але не порушують вони основного принципу домінування загальнонаціонального над провінційним та встановлення дійсної федеральної державної влади.

Велика частина пропонування змін уточнює права різних національних і культурних груп Канади. В першу чергу, уточнено й зміщено формулювання тубільних індіанців і ескімосів, описів додатково з'ясовано франкомовні права поза Квебеком і англомовні в Квебеку. На жаль, з пресових повідомлень невідомо, наскільки зміщено й уточнено права інших національно-культурних груп. В дотеперішніх текстах вони

достатньо не з'ясовані й не забезпечені.

Частина доповнень устійноє пропозиції уряду в справі майбутніх змін конституції і процедури переведення референдумів, якими будуть ці зміни санкціоновані. Ця проблема була великою кісткою незгоди між федеральним і провінційними урядами. Провінційні уряди закидали Оттаві й персонально прем'єрові Трудові, що він нехтує правами провінцій, проти чого він рішуче боронився.

Великі розходження залишаються й надалі між федеральним і провінційними урядами в економічній ділянці. Трудо вважає, що економічні підстави Канади як цілості мусять бути відповідно міцні, бо тільки в той спосіб можна зберегти її державну тривалість і вагу й федерального уряду. Провінції, зокрема ті багатші, хотіли б застергти якнайбільше прав і користей для своїх провінцій і не ділитися ними з іншими убогішими частинами Канади.

У світі

ЦЕНТРАЛІ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ у Нью-Йорку не оминула фінансових скандалів. Звіт внутрішніх контрольних чинників ОН, який був призначений тільки для внутрішнього вжитку, виявив скандальні зловживання „світових дипломатів“, які брали хабарі, продавали місця праці, вивірювали недобрі в банку на приватних контах високих достойників апарату ОН та виповняли фальшиві ранхунки, за які каса ОН виплачувала грубі гроші. Документ цей підписали Бріан Уркварт, підсекретар й заступник генерального секретаря Курта Вальдгайма для окремих політичних справ, та Джордж Грін з Барбадосу, працівник служби безпеки в системі ОН і речник працівників ОН. Особливістю цього звіту є те, що в ньому названі злочинці, але звинувачень не подано і звинувачення з огляду на їх високі становища. Обидва підписані на тому звіті зробили перевірку з доручення генерального секретаря ОН Курта Вальдгайма і вручили йому висліди переведеної ними перевірки. Поголоски про зловживання, фінансові надужиття, різні неформальності на терені ОН вже давно не лише кружили серед працівників, але й розійшлися по Нью-Йорку. Власне це змусило генерального секретаря зарядити перевірку. З кіл працівників, які мали змогу прочитати той документ, інформують, що названі в ньому факти далеко не охоплюють усіх відомих надужиттів.

З МАНІЛІ, СТОЛИЦІ ФІЛІППІН, повідомляють, що президент Філіппін Фердинанд Маркос на поширеній зустрічі Кабінету міністрів і командного складу збройних сил подав вичерпну оцінку положення в країні і на тій підставі повідомив про дальші реформи та поліпшення і про знесення закону про воєнне положення. У відповідь на це так звана „З'єднана демократична опозиція“ відбула свої наради й вислала оцінку реформ і змін, що їх задумав ввести президент Маркос. Опозиція оцінила ці зміни як невистачаючі. Так само опозиція повторила свою негативну поставу до американських баз на терені Філіппін та до впливів закордонних господарських кіл в економічній країні.

АЯТОЛЛА ХОМЕЙНІ НЕДОВЗІ після вислання офіційних вітальних привітань до Абдольмассана Бані-Садрові за „успіхи“ іранської офензиви проти Іраку перейшов до оборони Бані-Садра, якого критикують з усіх боків за повну невдачу тієї офензиви. Аятолла сказав, що на війні не лише наступають, але й відступають, та що саме це трапилося іранській армії.

НЕДОВГО ПЕРЕД СВОЇМ УСТУПЛЕННЯМ уряд Менахема Бегіна в Ізраїлі переводить приспичну акцію творення нових поселень на західному березі Йордану, який до війни 1967 року належав до королівства Йорданії. Використовуючи дотеперішній досвід новотворення поселень заплановані як великі міські осередки та будуть здійснені відігравати чималу роль в оборонній системі Ізраїля. Уряд Бегіна має у плані до часу свого уступлення створити ще вісім таких поселень, щоб виповнити намічений уже раніше план про 10 таких модерних поселень. Поселення намічені недалеко від більших, арабами населених міст. Рамалляг і Наблус. Мабуть, у зв'язку з тим рішенням арабські терористи підложили велику бомбу в Геброні під уряд для адміністрації залишеної арабської посілости, який після утечі або смерті арабських власників заряджує їхню земельну посілость аж до дальшого рішення кабінету міністрів. Бомба вчинила великі матеріальні шкоди, але нікого не вбила, ані не поранила.

В БОННІ, ЗАХІДНА НІМЕЧЧИНА, перебував на чолі великої делегації заступник прем'єра Туреччини Тургут Озаль. Озаль відбуду цілий ряд політичних розмов з керівними чинниками Західної Німеччини на чолі з канцлером Гельмолтом Шмідтом. Делегація разом із відповідними німецькими чинниками розпорошувала проблему господарської співпраці й господарської допомоги, включно з допомогою німецьких технічно-господарських експертів. Одночасно Німеччина взяла на себе завдання видивити питання конверсації турецьких боргів на форумі Організації для господарської співпраці і розвитку. Але з другого боку, Західна Німеччина видивила справу повороту до нормальних форм правління у Туреччині та до знесення особливих норм, які впровадив військовий режим у боротьбі з тероризмом.

Панель у Штокгольмі виявив совєтську брехню

Штокгольм, Швеція. — Панель міжнародних правників і суспільних діячів та учених, який займався справою зникнення в совєтській тюрмі шведського дипломата Рауля Валленберга, ствердив на підставі провірених документів, що московський уряд повторює свідомо подавав брехливі інформації про долю того дипломата.

Рауля Валленберга, члена відомої родини в Швеції, вислав шведський уряд у характері дипломатичного представника до Мадярищини в середині 1944 року з місцією допомогти рятувати жидів, яких німецька влада намагалася вигубити до останньої особи. Валленберг допоміг десяткам тисяч людей врятуватися, але з приходом Червоної армії до Будапешту його наперед притримано військовими чинниками, а потім арештовано й відведено до Москви. З лабет московської служби безпеки йому вже не пошастило вирватися.

У 1974 році на настірливий запит шведського уряду про долю протизаконно арештованого дипломата тодішній заступник міністра закордонних справ СС-СР Андрей Вишинський формально відповів, що в

Совєтському Союзі ніколи такого не було й совєтські чинники нічого про нього не знають. Однак шведський уряд мав зовсім інші провірені дані й не переставав натискати на Москву, вимагаючи правдивої відповіді. Десять років пізніше, 1957 року, Москва усталила міністра закордонних справ Андрея Громика відповісти, що Валленберг був в совєтській тюрмі, але в липні 1947 року в віці 35 років помер на шведську атаку. Однак ні шведів, ні світової opinio і це совєтське пояснення не задоволало, бо множилися докази, що Валленберг і після дати, коли він мав згідно з офіційними російськими даними померти, перебував в совєтських тюрмах. Чи він ще живе в цьому моменті не відомо, але дані з 1961 року, а то й пізніше, подають, що він ще живе у тюрмі в СССР.

Панель у Штокгольмі зібрав всі ці дані, а крім них багато новіших, провірив і ствердив, що уряд Совєтського Союзу свідомо впроваджував в блуд світову opinio, шведський уряд та народ про долю Валленберга й звернувся до нього подати остаточно справжню інформацію й коли Валленберг ще десь у тюрмі живе, звільнити його. Коли ж помер, передати тіло родині.

В Америці

ПОШТОВИЙ УРЯД домагастся від федерального уряду піднесення поштових тарифів на 28 відсотків. Якщо б така вимога була признана то треба сподіватися, що пересилка листа, який досі коштував 15 центів, вийшов би 20 центів. Також пересилка газет, журналів й іншого друкованого матеріалу піднесеться на 1,9 відсотка, а пересилка третього класово (рекламні матеріали) на 17,7 відсотка. Відповідно зросте також пересилка четвертої класи (пакунки) до 8,4 відсотка. Тепер прохання пошти розглядає спеціальна комісія Конгресу, але вже сьогодні ніхто не сумнівається, що поштові тарифи будуть піднесені вже в другому кварталі цього року.

У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ ЗРОСТОМ числа кубинських імігрантів у З'єднаних Штатах Америки, кубинці розпочали посилену боротьбу проти комуністичного режиму Фідела Кастра на острові. Речники кубинської організації „Альфа-66“, заявили, що боротьба ведеться подвійними способами: підпільною боротьбою на острові, яка є підсилювана антикомуністичними елементами із ЗСА, і веденням посиленої пропагандивної кампанії проти режиму в різних країнах світу. Генеральний секретар цієї організації Андрес Назаріо Сархен заявив, що підпільники вбили в Гаваї капітана кубинської розвідки Роберта Кампоса Фернандеса, зникнення якого промовчала кубинська преса, а також виконала кільканападів вдалих атаків на високопоставлених осіб і на військові об'єкти. „Нашим завданням, — заявили речники названої організації, — є створити хаос і невпевність, які можуть привести до упадку режиму Кастра.“

АМЕРИКАНЦІ латиноамериканського походження, які вживають еспанську розмовну мову і число яких відсотково дуже зросло за останні кілька років, невдоволені, що в адміністрації президента Роналда Регена не буде ані одного їхнього представника на вищому рівні. Помічник Регена у виборчій кампанії Алекс Армандаріс пробує заспокоювати речників цієї великої групи, що президент Реген має намір назначити декілька дорадників з цієї групи, які займатимуть ключові позиції і виступатимуть в характері заступників і найближчих співробітників секретарів Департаментів.

В ОСТАННЬОМУ СВОМУ БЮДЖЕТІ, який був переданий Конгресові, президент Джиммі Картер пропонує значне збільшення витрат на озброєння і поправу військових сил З'єднаних Штатів Америки і зменшення витрат на інші урядові програми. В загальному бюджет уряду вийде 739,3 мільярда доларів, а після витрат дефіцит становитиме 27,5 мільярда доларів у фінансовому році. Роналд Реген, якого запитали в цій справі кореспонденти, заявив, що його уряд перегляне бюджет зараз після перебрання влади і він вірить, що йому вдасться зменшити дефіцит, який є предбаченим у бюджеті. Економічні дорадники Регена назвали однак запропонований Картером бюджет „політичним документом“ і заявили, що майже всі пропозиції прийдеється ревідувати.

БИЛЛ БРАК, теперішній голова Республіканської партії, був найменований президентом Роналдом Регеном на спеціального дорадника в торговельних справах на рівні кабінетного співробітника. Він матиме право брати участь в засіданнях Уряду і у вирішуваних справах Крайового і міжнародного засягу.

КУБІНСЬКИЙ ДИКТАТОР Фідель Кастро не тільки що висловив негативну про президента Роналда Регена, але ще й перестеріг його, щоб він не вмішувався до кубинських справ, бо Куба, мовляв, стосується відплати акції проти ЗСА. Як відомо, президент Реген раніше заявляв, що Америка хоче жити в мирі з усіма своїми сусідами і це відносилось також до Куби, яка займається експортом революції до латиноамериканських країн і, за посередництвом Совєтського Союзу, також до Африки. Можливо це спонукало Кастро виступити з „пересторогою“, бо Куба все почувалася до вини перед ЗСА.

Американський нарід в напруженні очікує приїзду дипломатів

Вашінгтон. — Один з най-більших злочинів минулого десятиріччя — скоплення дипломатів як закладників і перетримування їх у в'язні понад один рік — добіг остаточно до свого кінця.

Іранський уряд за згодою аятолли Хомейні прийняв американські пропозиції і погодився за купувати звільнених протизаконно арештованих американців. Докладної суми окупів і інших умов коли це число друкувалося не подано. Президент ЗСА Джиммі Картер подав, що більша частина заморожених фондів Ірану в американських банках після скоплення закладників буде звільнена до диспозиції іранських чинників.

Засоби масової інформації подають, що до диспозиції Ірану передано коло шести мільйонів доларів із загальної суми 9 мільйонів доларів, які були заморожені декретом Президента. Решта тієї суми залишається до арбітражу після задоволення легальних претензій американських фірм і поодиноких громадян до іранського уряду.

Англійські банкові джерела подають, що значна частина шістьох мільйонів доларів, переданих до диспозиції іранського уряду,

буде негайно вжита до погашення належних відповного часу іранських платностей за позики, доставлені товари і відсотки від боргів. Йдеться, як подають англійські банки, куди принаймні частина шести мільйонів перелита, про суму коло три мільйони доларів. До того можуть дійти ще й інші поважні претензії до іранського уряду, які повинні бути покриті з тієї суми.

Договір про передачу фондів і звільнення закладників підписали з американського боку заступник державного секретаря Воррен Кристофер, який перебував в Альжирі, а з іранського боку міністер Безд Набаві, уповноважений до тих справ.

Закладників перед їхнім звільненням шість лікарів з Альжиру піддали докладним оглядам і ствердили, що всі вони в доброму здоровельному стані й можуть відбутися довгу подорож літаками. Два альжирські літаки типу Боїнг 727 мали перевезти закладників до Альжиру, звідки вони мають бути відтранспортовані на американську базу в Західній Німеччині та до міста Вісбадену, де ними в американському шпиталі заопікуються американські лікарі.

Тікають з Ізраїля, — каже ТАСС

Москва. — Совєтське пресо агентство ТАСС поінформувало, що велика частина жидів й людей інших національностей прямо, „тікають з Ізраїля“. Згідно з цим повідомленням, у перші десять місяців 1980 року більше як 33,000 ізраїльських громадян назвали покинули свою країну. Це вдвоє більше, — говориться в інформації ТАСС, — ніж за відповідний час минулого року. Такими нібито є офіційні дані, розповсюджені в Тель-Авіві.

Автори цих матеріалів вказують також на справжні причини швидко зростаючої еміграції — „погіршення економічного становища і соціального клімату“.

„За цими навісними стриманими визначеннями, — каже ТАСС, — ховається багато чого. Темпи інфляції стають цифру, близьку до 150 відсот. у річному обчисленні, державний борг Ізраїля коливається біля позначки 20 мільйонів доларів“.

Не пишучи нічого про

„коливання“ совєтського державного боргу, який, згідно зі західнонімецькими інформаціями, вже давно перевищив 50 мільйонів доларів, автори інформації говорять про „нерівність“ в Ізраїлі, „шовінізм ізраїльського керівництва“, шорічні „привози“ до військових служб, „мілітаризацію“ усіх сторін життя в країні“. Демографічні ножиці, кажуть совєтські автори, відображають і іншу важливу тенденцію — видимий спад іміграції з інших країн.

„Кількість імігрантів цього року на третину менша, ніж у минулому, що свідчить про небажання осіб єврейської національності виїжджати в Ізраїль“, — каже ТАСС, не зазначаючи, що зменшення числа емігрантів треба у великій частині приписати совєтській забороні у виїзді з СССР. Цей зменшений приплив емігрантів совєтської пропагандисти приписують на conto „провалу основної сіоністичної доктрини“.

Туреччина відновляє західні традиції

Анкара, Туреччина. — У висліді Першої світової війни розпалася турецька Османська імперія й перед повним розкладом і упадком урядовала Туреччина націоналістична революція, очолена Мустафой Кемалем Атаатурком. Кемаль, закріпивши границі держави та зміцнивши її владу, зразу перейшов до далекоїдучих реформ.

Він в першу чергу зніс об'єднує до цього часу привілей своєрідного дворянства, з якого рекрутувалися державні й придворні достойники та в руках якого були сконцентровані багатства країни; обмив роль ісламських мулл до виконання релігійних функцій і позбавив їх права втручання у державні справи; зніс релігійні суди, а замість державних, звільнив жінок з фактичного кріпачства та виправив рішучу війну гаремам; зреформував шкільництво й започаткував соціальну політику держави.

Однак поволі розпаношувалося партійництво, виникали різні групи спільних

інтересів, які дбали про власні користи, а не про добро держави й народу й дійшло до сучасного катастрофічного стану. Військовий переворот був останньою дошкою рятунку.

Військова хунта використала річницю народження Кемала Атаатурка для започаткування великого процесу у цьому напрямі. Відбулися в Анкарі й усіх інших більших містах маніфестаційні урочистості, в яких узяла участь значна частина населення. Всі три живучі колишні президенти — Целал Баяр, Цевдет Сунай і Фагрі Корутурк — узяли участь у цих святкуваннях в столиці країни Анкарі.

У маніфестації в Анкарі взяли участь численні делегації з усіх 67 провінцій Туреччини, найвидатніші культурні ансамблі країни, мистці тощо. Закордонні обсерватори звернули увагу на зовсім інші настрої серед населення, як були до-тепер.

СВОБОДА SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Subscription: 1 year — \$30.00, 6 months — \$16.00, 3 months — \$9.00. USA members \$5 a month. Change of address — \$0.50. Make checks or money orders payable to "Svoboda". Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

P.O. Box 346

Jersey City, N.J. 07303

Мрії про нову „імперію”

Одна з найбільш характерних примет повоевеного тридцятиріччя — це розпад західних імперій та постанов цілого ряду самостійних держав в Африці, Азії і Центральній Америці. Єдиною імперією, що не розвалилася, а ще збільшила свої загарбання чужих територій, є російсько-советська імперія у формі СССР.

Однак не бракує між провідниками третього світу таких амбітників, які використовують економічні й політичні слабості нових держав у Африці та мріють про нові імперії, розуміється, під їхнім проводом.

Одним із таких кандидатів, як це влучно згадано недавно в редакційній статті в „Нью Йорк Таймс” є полковник Муаммар ель-Каддафі, теперішній диктатор Лівії в Африці та голова лівійської Народної соціалістичної партії. Його політичною мрією є створення нової ісламської імперії з Лівією на чолі та зі столицею в Триполі, що мала б бути „новітнім” Римом.

Тільки два тижні тому Лівія односторонньо проголосила „злуку” республіки Чаду з Лівією. Очевидно, полк. Каддафі вважає Чад „життєвим простором” Лівії, щось подібного, як поляки уважали Україну політичним об'єктом їхньої політичної мегаломанії у творенні польської „імперії”, „од моря до моря”, як гитлерівського „лєбенсрауму”.

Чад, колишня французька колонія, належить до найбільш багатих новостворених держав у Африці. Але її пустелі мають мінеральні багатства, як, наприклад, уран та нафтову ропу. Чад має також велике стратегічне значення, бо відділяє ісламський світ у Північній Африці від чорної Південної Африки. Невдався уряд Чаду звернувся до Лівії за мілітарною допомогою, яку полк. Каддафі доставив без довгого роздумування. Маючи мілітарну базу у Чаді, лівійський диктатор приготував свої дальші імперські плани.

Лівія покищо має відповідні ресурси: арсенали советського озброєння та мільярди у державній скарбниці з прибутків за високоцінну нафту.

Але плани полк. Каддафі вже викликали зародки опозиції: Організація Африканської Єдності скликує негайну конференцію для обговорення злуки Чаду з Лівією. Французький уряд не тільки гостро запротестував проти акцій Лівії у Чаді, але почав збільшувати свої військові гарнізони в Африці та відклав план для експлуатації нафти французькими інженерами в Лівії. Єгипет у сталому конфлікті з Лівією, а Нігерія також вказує своє негодуювання акціями полк. Каддафі. Навіть Альжирія, яка деколи вдає союзника Лівії, ледве чи зможе продовжувати свою „нейтральність” в обличчі лівійських „імперіалістичних” авантур.

Крім того, хоч полк. Каддафі має великі плани нової імперії, йому не довіряють всі інші арабські провідники, які уважають його за авантюрного амбітника. Далі, хоч Лівія має величезні природні багатства, вона є малозаселеною країною і її економіка у великій мірі залежить від європейської експертизи. Лівійська армія відома зі своїх безстанних інтриг, її лояльність — дуже проблематична, а її боєздатність мінімальна.

Полк. Каддафі наробив собі таку велику масу ворогів серед арабів і не-арабів, що його плани про велику лівійську „імперію” на Сагарі мають дуже малі шанси на успіх, і його персональна кар'єра може також закінчитися так, як закінчилася доля Іді Аміна в Уганді.

ПОЦІЛУНОК САТАНИ

(Друкуємо уривок з книжки Віктора Боровського

п. з. „Поцілунок сатани”.

Палата ч.1, куди мене привезли, знаходилася в самому початку коридору. Це була кімната метрів 30 площею, щільно заставлена ліжками. Два з половиною десятки ліжок заповнювали всю кімнату, залишаючи посередині лише вузьку порожню смугу, на якій стояла довга дерев'яна лавка. На лавці сидів здоровенний чоловік у білому халаті і ковпаці і читав книжку. Була „мертва година”.

— Новенького привели! — закричав хтось на одному з ліжок.

Чоловік підвів голову. Мене завели до середини кімнати. Санітар, що мене привів, вийшов.

— За що потрапив? — запитав мене чоловік.

— Ні за що.

— Ні за що не бувас. Алькоголік, злодій, чи інакше?

У голосі санітара не відчувалося того фальшу, який був у лікаря і медсестри. Він говорив зі мною, як говорять із здоровою людиною.

— Сідай і не бійся мене, якщо щось треба, то я завжди допоможу. Зараз тобі виберемо ліжко біля вікна, щоб свіжій повітрям дихав, і щоб не так було чути, як ти суки хрюпаєш. Але ти не забудь за це, коли прийдуть до тебе родичі, попрохати для мене кілька пляшок вина. Сам розумієш, заробітна плата в мене невелика.

Він встав із лавки і взявши палицю, що лежала поруч з ним, почав пропонувати, на його погляд, зручні місця.

— Тут не погано, — сказав він, показуючи палицею на ліжко, де спав нахрипівшись з головою якийсь чоловік. Він ударив його палицею і здерши ковдру, закричав.

— Вставай палло, пожежа!

Чоловік як ошпарений підскочив, не розуміючи, що сталося.

— Вставай і переходи на інше ліжко, зміни тільки постіль, — наказав санітар.

1). „Мертва година” — так називають у лікарнях відпочинок після обіду.

Започатковуючи новий рік наших змагань — українська спільнота на поселеннях звеличує велике всесвітнє свято, відзначаючи річницю пропам'ятного 22-го Січня, цього великого і двічі історичного дня, що ним записано одну з найважливіших сторінок історії України.

В історії українського народу місяць січень займає почесне місце, а це тому, що коли місяць травень є місяцем всенародної жалоби, в ньому бо ми втратили кілька історичних постатей, які очолювали нашу визвольну змагання, так місяць січень є місяцем слави, місяцем великих історичних подій, які не тільки що започатковують нову добу історії України, але ці Січнєві події повернули історію українського народу на новий шлях, на шлях державної самостійності та соборності.

Перший період Січневих подій започатковується датою 14-го січня 1649-го року, коли Золотоверхий Київ вітав тріумфальний вїзд Гетьмана Богдана Хмельницького. Ввесь український народ на чолі з духовенством вітав цього великого українського полководця, який тоді заявив ці історичні слова: „Відсьогодні я воюватиму за увесь український народ за його права та за його державність!” А літописець змальовує цей період нашої історії такими словами: „Широким морем кров розливалася, козацьким трупом земля вкривалася.

Великий політичний процес у Пекіні не став ані тріумфом теперішнього керівництва на чолі з Денг Шяопінгом, ані не причинився до внутрішнього зменшення тієї країни, чи прив'язаності КПК. А власне це очікували ті, які рішили відбутися його й керували підготовкою до нього. Процес цей не лише не дав сподіваних успіхів, але й виявив різні недомогання сучасної китайської системи.

Минуло майже десять років від арешту першої групи підсудних з „кліки Лін Біао”, яких арештовано під кінець 1971 року після невдачі замаху на Мао Зедонга — й спроби вбити його, а в слід за тим державного перевороту. Але ж факт, що найвищі державні й партійні лідери, командири армій і заслужені герої громадянської війни через мурд свого лідера хотіли дійти до влади має свою жалкувину.

Від арешту другої групи підсудних із „гену чотирьох” минуло чотири роки. В міжчасі багато легкого змінюлося, події забулися, люди постарілися і з лави підсудних та й узатягі зі судової залі дихнула анахронізмом і відграванням старих поракунів. Речей і фактів, що їх державні мужи повинні забувати, щоб прив'язати себе і всі свої сили живим актуальним завданням, а не відігравати те, що належить минулому й історії.

Заповіджені у зв'язку зі судом сенатів не стали сен-

Бідоліха трясучись від переляку, щоб не заробити ще палиці, почав збирати свої речі. Ліжко для мене було готове.

— Ти не лякайся, — звернувся знову до мене санітар, — не такий страшний чорт, як його малюють, але треба вести себе розумно, тобто робити і говорити те, що тобі кажуть. Кажуть на чорне — біле, кажи йти так, то швидше вийдеш звідси. Я здогадуюсь, ти мабуть інакше, бо такі молоді тільки за це сюди потрапляють.

Я не встиг відповісти, як зайшла медсестра і повідомила, що мене викликає лікар.

Кабінет лікаря знаходився по другий бік коридору. Медсестра супроводжувала до самих дверей. На дверях кабінету я прочитав „Журавський А.М.”. За столом в кабінеті під портретом Брежнєва сидів Аркадій Михайлович, який говорив зі мною в приймальні.

— Сідай, — різко сказав він показавши рукою на стілець навпроти його місця. Я хотів відсунути стілець, щоб сісти трохи далі, але лікар тримав міцно його ногою.

— Сідай так, як стоїть, — закричав він.

— Чому ви кричите, для мене навіть розібратись тяжко, лікар ви чи хворий, — сказав я не витримавши такої поведінки.

Обличчя Журавського нахилилось кров'ю.

— Ну то ми побачимо сьогодні ввечері, хто з нас хворий, — не втрачаючи самовпевненості сказав він, — не таких ламали.

Він дістав папір і приготувався записувати.

— Звідки ти чув про Солженицина? — запитав Журавський, пильно дивлячись на мене.

— Я міг би на це питання не відповідати, оскільки воно не стосується „засудування мого психічного стану, але відповім, — з „Голосу Америки”.

— А ти знаєш, що „Голос Америки” — це підривна радіостанція, спрямована на передачу наклепницької інформації на нашу радянську дійсність?

— Не знаю, я вважаю, що „Голос Америки” несе людям правду і відкриває їм очі.

— Але скоро ти так думатимеш будеш, ми тебе від цього вилікуємо.

— Чого ти їздив до письменника в Київ, — задав різко

М. Данилишин

СЛАВЕТНІ СІЧНІ

Страшна це боротьба та велика це доба, бо немає в цієї хвилині більше рабів в Україні!”

Після цієї світлої події український народ пройшов довгий і тернистий шлях нашої історії пози знову дочекався нової історичної доби, яка наступила дня 22-го Січня 1918-го року, — коли після закінчення Першої світової війни і на зграйках двох імперій, він збудився з довголітнього сну неволі, скинув зі себе кайдани, які віками гнітили його тіло й душу та проголосив свою самостійність. Ця подія відбулася на Софійській площі Золотоверхого Києва, де при участі українського війська і народу, новостворена Українська Центральна Рада проголосила свій маніфест, загально відомий Четвертий Універсал, яким оповіщено:

„Народе України! Твоєю силою, волею і словом утворилася на українській землі Українська Народна Республіка. Віднині Українська Народна Республіка стає самостійною від нікого незалежною, вільною і суверенною Державою Українського Народу!” Так звучав перший рядок цього історичного Четвертого Універсалу, який поставив Україну в „народів вольних колі!” Як продовження цього періоду є друга історична подія, що насту-

пила вже 3-го січня 1919-го року, коли уряд Західної України виніс постанову злуки всіх українських земель, що офіційно проголошено дня 22-го січня 1919-го року, знову на цій же історичній площі Св. Софії в Золотоверхому Києві, при участі війська і великих мас народу та делегації усіх частин України, де вчорішнє проголосило: „Однини воєдине зливаються в одно віками відділені від себе всі частини українських земель!” Цього пропам'ятного дня сповнилися відвічні мрії — для яких жили і за які умирали найкращі сини українського многотрапального народу.

Цей історичний Акт Соборності був логічним завершенням віковичних стрімливих усього українського народу, який цим історичним актом проголосив себе правдивим і суверенним господарем на своїй власній, потом і кров'ю скроплений прапирдній землі!

До цих епохально-історичних подій січня треба зарахувати також бій під Крутами. Дня 29-го січня 1918 року — 300 юнаків-студентів — цих українських „гладіаторів-спартаківців” впали в нерівному бої, захищаючи Золотоверхий Київ і тим своїм героїчним подвигом, тим безсмертним чином записали одну з найбільш героїчних сторінок українських визвольних змагань.

ні лідери, якими успіхами?

Ось вони почали „чотири модернізації”, потреба яких безспірна, але як вони їх реалізують? Захоплення й ентузіазм попередніх трьох років шораз більше змінюють звіт про різні недогадки, помилки, які вимагають зміни планів, зміни підходу. Десять контрактів, заключених з таким великим шумом, треба було відкинути, інші змінити. А час проминув, вкладено чимало зусиль і навіть фондів у їхнє започаткування. Значить, не можна поставити все в площину „вони в усьому помилялись, ми в усьому мали рацію”.

Накінце були й деякі причини, що об'єктивно штовхали до такої постанови, яка виявилася в часі тієї злочастної „великої революції”.

Обурення Мао не було безпідставне і його закляки „киньте бомбу на партійну централю” було породжене деякими фактичними, а при тому небезпечними проявами китайської життя.

Протягом довгих сотень і тисяч років китайський народ і його провідна верста виплекали форми суспільного життя й методи, з яких одні будуть завжди актуальні й мати свою вагу та свою застосованість у житті, а інші мусять бути змінені, відкинені. Щоб не йти далеко, можна вказати на місце жінки в китайській

Але чим же можуть так дуже похвалитися теперіш-

питання Журавський, уважно дивлячись на мене.

— До письменника? — повторив я.

— Не повторюй запитань, а відразу відповідай, — перервав мене він.

— Ніякого письменника в Києві я не знаю.

— Раджу говорити правду, бо все одно скажеш, рано чи пізно, — попередив Журавський.

— Я вже сказав, що ніякого письменника в Києві не знаю.

Журавський зняв телефонну трубку і, набравши номер, сказав:

— Марусю, за двадцять хвилин прошу приготувати „кутку” для Яковлева.

Поклавши трубку, він почав щось писати, не звертаючи на мене уваги.

— Звідки вони знають про поїздки до Києва, — думав я, — це було майже рік тому, коли я туди їздив, щоб познайомитись з кимсь з дисидентів, але навіть нікого не зустрів. Про це ніхто ніколи не знав і про це ні з ким не було мови.

Звідки вони це встановили? Але на це є всемогутній КГБ, який мусить знати все будь-яким чином.

Скінчивши писати, Журавський підвівся і сказав.

Зараз я тебе познайомлю з таким Льовою Яковлевим, який у нас знаходиться вже сім років. Він учора від когось отримав одяколон і напився, почавши сварку з медичним персоналом. А от де він взяв одяколон, він не каже, то ми зараз підємо і все дізнаємось.

Ми вийшли з кабінету і опинились в сусідній палаті. По середині кімнати стояла панцерна сітка з-під ліжка, біля якої стояло п'ять осіб у білих халатах, тримаючи в руках мокрі простиралла, клеюнку, ковдру і ще деякі незрозумілі для мене речі. Там стояв також голий чоловік років тридцяти п'яти. Його обличчя було повне жаху, руки й ноги тремтіли.

— Ну, що, Льово, як одяколон добрий був? — злорадно посміхався запитав Журавський.

Той мовчав.

— Зараз ми дізнаємось все, хоч ти й мовчиш тепер. От молодий чоловік, — показав він на мене, — також не говорить, забув своїх приятелів, як і ти. Ну, давайте починати, бо я не маю часу, — звернувся він до людей у білих халатах

3 господарського життя

Нагілі скоки у висоті відсоткової стопи в ЗСА, які мали місце останнім часом, мабуть, не мають рівні в економічній історії країни. В п'ятницю, 9-го січня протомом декількох годин відсоткова стопа буде піднесена, опісля зменшена, а накінце знову піднесена до ранішої висоти. Один із спеціалістів в ділянці кредитової господарки ЗСА заявив: „Я буду ще довгий час носити тверду забезпечуючу шапку /гардет/, щоб не бути потурбованим постійними скоками відсоткової стопи.” Це значить, що бізнесові кола передбачують на ближній час дальші швидкі хитання відсоткової стопи. Зв'язане це не тільки з недалекою зміною влади, що станеться 20-го січня, але також із чисто економічними й фінансовими мотивами. Надмірно висока теперішня відсоткова стопа, тобто коло 20 у річному відношенні, інфляція понад 10 у річному відношенні, господарська стагнація зі зовсім невідомими навіть ближчими господарськими умовами — це все створює атмосферу, в якій можуть статися несподівані повороти.

Один з найбільших фінансово-промислових велетнів Японії Мітсубіші компанія, яка має різні промислові ділянки, відкинула пропозицію отримання з американською автомобільною компанією Крайслер. Не зважаючи на те, що Мітсубіші вже поважаю заангажована кредитованням Крайслера і має різні ринкові пов'язання з ним, коли прийшло до дефінітивної розв'язки, відмовилася від того. Як мотив Йошітоші Соне, президент японської компанії, подав за велике заборговування Крайслера. У зв'язку з тим величезним заборговуванням Крайслера знову виникла загроза його банкрутства. Саме тепер Крайслер потребує додаткових 400 мільйонів доларів, щоб перебороти хвилеві фінансові потреби, які переросли його можливості. Однакше вигляди на майбутнє вказують, що цьому не буде кінця. Усвідомлюючи собі це, доставі Крайслера обнизили ціни на доставлявані товари, відклали платити припадаючих сплат, та це все ще не рятє тієї компанії.

Президент-елект Роналд Реген і його господарські експерти студіюють господарську ситуацію Великої Британії, щоб поробити з неї висновки для себе. Прем'єр Великої Британії Маргарет Тачер застосувала ту саму господарську політику, що її пропагував Реген, політику ошдностей, обмеження видатків, обнижжя суспільних служб, зменшення грошового обігу і тп. Усе це викликало значний застій господарського життя, зменшило інфляцію, але ще не знати, чи приготувало ґрунт під сподіваний зріст господарської активності. Реген не хоче повторити тих самих помилок, які поробила Маргарет Тачер.

Усі дотеперішні передбачування про бюджет, його зрівноваження, а навіть надлишки виявились звичайними мріями, яким заперечують життєві факти. Зрівноваження державного бюджету обіцяв Джиммі Картер, після нього президент-елект Роналд Реген, а перед ними більшість президентів, які перебрали державну владу з дефіцитом. Президент Картер намагався, коли не вдалося добитися зрівноваження бюджету, мати якнайменший дефіцит. Однакше передбачування постійно підносились й тепер урядові економісти передбачують 55 бильйонів дефіциту на бійчий бюджетний рік, що почався в жовтні. Однак з тим не погоджується знавці приватного господарського сектора, які передбачують 66 бильйонів дефіциту в цьому році. Президент-елект також обіцяв зрівноважити бюджет, але вже тепер його співробітники говорять про можливість, що буде дефіцит. Так само плани Регена зменшити три роки підряд податки по 10 відсотків річно, тобто разом на 30 відсотків, викликають великі сумніви.

Найбільший недолік сучасного господарського життя вільного світу — інфляція й надалі не дається взяти під контроль. Сподівання принаймні обнизили її до нижче як 10 відсотків у річному відношенні зазнали рішучого удару піднесенням на більше як 10 відсотків цін на нафтову ропу, а ще більше заповідженням дальшого піднесення. Ціна на ропу виривалася взагалі з-під контролю й знавці передбачають, що під кінець цього року бензина коштуватиме на коло 50 відсотків більше, як коштує тепер у ЗСА. Такий зріст цін на ропу і на бензину не може не потягнути за собою відповідного зросту цін на всі інші товари. Коли ж до того додати ще і інші причини зросту цін, то матимемо дуже невтішну картину інфляції. У зв'язку з цим постає питання: де межа інфляції? Чи немає сил у державі, які могли б її спинити, або радикально зменшити й чи мусить йти аж до господарської катастрофи, в якій впаде господарський рівень, збанкрутять численні славні фірми, як це було в інших таких випадках?

Вступайте в члени УНС

Ті почали шільно обгортати Льову мокрим простиралом, що приліпало до тіла. Потім друге простиралло, третє. Коли він, як мала дитина, був заплечений простираллами, його покляли на клеюнку, що лежала вже на панцерній сітці. Півцеберки холодної води було вилито ще при загортанні жертви в клеюнку. Щоб клеюнка не розгорталася, у декількох місцях зв'язали мотузкою, а потім загорнули в паняну ковдру. Ще не встигли загорнути, як жертва почала кричати.

— Аркадій Михайлович, розв'яжіть, я вже сказав, що хочете. Не буду більше пити, тільки розв'яжіть.

Журавський з задоволенням дивився на цю картину і тільки посміхався.

— Це я чув давно. Ходім звідси, — звернувся він до мене, — прийдемо через півгодини. Я стою остоупівши. Коли б мені раніше хтось щось подібне сказав, я ніколи не повірив би що таке діється. Незалежно від того, чого людина потрапила в лікарню — за свої переконання, чи із-за хвороби, чи ще через щось, хто дав право знущатись над нею? Вона людина і Богом наділена такими правами, як і всі інші. Якщо вчинила щось погане, то треба покарати її, але не такими фашистськими методами. І це діється у країні, яка претендує на першість у світі по демократії і волі!

Я, хитаючись, вийшов з Журавським з палати, але крики нещасного Льова лунали у вухах.

— Все скажу, тільки розв'яжіть.

— Журавський завів мене знову до свого кабінету.

— Сідай і скажи чи ефективне наше лікування?

Я мовчав.

Що мовчиш, відповідай!

— Я не знайшов цього слова, щоб назвати те, що я бачив, — сказав я.

— Ти бачив лікування. Лікування фізотерапією. Фізотерапія походить не від слова фізичний, а від іншого. Воно означає, що лікування проходить від фізичних засобів, тобто води і тепла. Як бачиш, ми не вживаємо фізичної сили, а керуємось медичними засобами. Це зовсім протилежне явищу, що постало в твоїй уяві. Вода й тепло тільки йдуть на користь людині. Під температурою тіла

(Продовження на ст. 4)

СОЮЗОВЦІ! ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНА КАМПАНІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ УЖЕ РОЗПОЧАЛАСЯ. ЇЇ МЕТА: ПРИДБАТИ 4,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ, ЗАБЕЗПЕЧЕНИХ НА СУМУ 12 МІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ! ТІЛЬКИ СПІЛЬНИМИ СИЛАМИ ТА ПОСТІЙНОЮ І НАПОЛЕГЛИВОЮ ОРГАНІЗАЦІЙНОЮ ПРАЦЕЮ МОЖЕМО ВИКОНАТИ ЦЮ ВЕЛИКУ МІСІЮ ДЛЯ ДОБРА НАШИХ РОДИН, НАШОЇ ГРОМАДИ І НАШОГО НАРОДУ!

ВЛАСНИКИ ЦИТРУСОВИХ САДІВ і яринних городів на Флориді були наразі на великі втрати у зв'язку з дуже холодною погодою в цьому стейті. Частина цитрусових овочів вже була зібрана, але не доставлена у відповідні сховища чи переробні підприємства, тому губернатор стейту Баб Грегам проголосив винятковий стан і наказав транспортним засобам зробити все можливе, щоб врятувати бодай частину овочів, які можна буде ще використати для продукції цитрусових напоїв. У зв'язку з холодною погодою загалом вважають, що всіякі помаранчові, цитринні й інші соки значно подорожчають у зимово-весняних місяцях цього року. Погода в інших частинах ЗСА, зокрема у північносхідних стейтах дещо покращалася, але температура все ще не піднялася до рівня замерзання.

У дні 15-го і 16-го листопада 1980 року дві Округи відбули в Ютиці, Н. Й., конференції із трьох важливих діячів праці при співучасті Відділів: 34-го, Коговз; 46-го, Рочестер; 47-го, Рочестер; 49-го, Боффало; 57-го, Ютика; 68-го, Сиракюз; 97-го, Боффало та 99-го, Вотер-віль.

Конференцію відкрила голова південної Округи СУА Тая Дурбак, яка закликала всіх присутніх до співпраці у нарадах і передачі ведення нарад референтці зв'язків південної Округи Ксені Антилі. Парох церкви св. Володимира о. Богдан Смик поблагословив присутніх та побажав успіхів не тільки у біжучих конференціях, але й на майбутнє. Іванна Мартинес, голова Округи північного Нью Йорку, з'ясувала потребу таких зустрічей Відділів, підкресливши позитивний вислід їх у праці округ. Голова 57-го Відділу, що був господарем дводенних нарад, Ірина Запаранюк привітала усіх гостей, що прибули зблизку і здалека, висловивши надію, що ці наради поживлять працю Відділів та заохотять окремих членів до інтенсивної діяльності.

Програма нарад була розпланована на два дні і дуже конструктивно використана. Вищезгадані референтури підготували реферати, а саме: 1. „Ресстрація предметів народного мистецтва му

Відбулася

міжокружна конференція СУА

зейної вартості і збирання знімок з українського поселення в Америці для Українського Музею" опрацювала і виголосила Іванна Бучак від Округи південної Н. Й. 2. „Український Музей в Нью Йорку і переведення кампанії для приєднання членів УМ" — Марія Крамарчук, голова 47-го Відділу СУА, Рочестер, північна Округа. 3. „Українське народне мистецтво і як його виставляти" — Ірина Руснак, мистецько-музейна референтка Головної Управи СУА. 4. „Творення гуртків любителів українського мистецтва та комітетів для збереження української спадщини" — сконденсовані інформації про їхню ціль і напрямні праці — подала Стефанія Павлович, голова 46-го Відділу СУА Рочестер (півн. Округа).

Д-р Теодозія Савицька, референт Суспільної Опіки при Головній Управі СУА, цікаво подала всі аспекти переведення акції та праці Суспільної Опіки в Америці і поза її межами. Загачена особистим досвідом на протязі років наполегливої праці д-р Савицька порадами старалася полегшити працю референткам на терені їхньої діяльності.

„Стипендіальна Акція" — Анна Махук, реф. Сусп. Опіки 49-го Відділу в Буффало (північ. Округа), вичерпно поінформувала про вищезгадану акцію, її пекучі потреби та можливість використання. Присутні мали змогу вислухати завіт із зустрічі референтки з настоятелькою Інституту св. Ольги в Прудентополі Ольгою Шульган, яка, перебуваючи в Канаді, особисто зустрілася з А. Махук. Треба відмітити, що Анна Махук особистою посвятою зуміла приєднати до цієї акції велику кількість української громади в Буффало і за сім років встигла передати до Головної Управи на стипендії в Бразилії понад 19,000 дол.

„Об'єднана Суспільна Опіка" — діянка, про яку говорила референтка півн. Округи Анна Капітан з Рочестера, подала інформацію та поради, як допомогти старшим людям на місцях їх поселення в Америці, особливо тим, що мають труднощі порозумітися в урядових англійською мовою. Не тільки матеріальна поміч, але всякого роду правничі поради, поглядження спадкових справ, а головне особисті відвідини замешкалих по старечих домах вимагають багато часу і посвяти. ОСО заіснувала в Рочестері чотири роки тому за ініціативою 47-го Відділу і працює незвичайно успішно при допомозі усіх українських організацій під проводом її директора А. Капітан.

Після доповіді розвинулася жвава дискусія. У вечірніх годинах церковна зала заповнилася членами місцевого Відділу СУА, та громадянством Ютики і околиці, зацікавленими актуальною темою: „Український Музей в Нью Йорку, його konieczність і розбудова". Прелегентка мистецько-музейна референтка ГУ СУА Ірина Руснак з Рочестера виголосила дуже цікаву і вичерпну доповідь на вищезгадану тему, ілюструючи її прозірками з музею і музейних експонатів. Назакінчення Ірина Руснак підкреслила, що УМ, що його започаткував СУА і чотири роки тому передав українській громаді, чекає підтримки від громади. І. Руснак звернула увагу слухачів на те, що „варварське нищення українського народного мистецтва на рідних землях накладе на нас, у вільному світі, невідкличний і почесний обов'язок стати на захист і збереження скарбів витворених українською людиною". На її слова щиро відгукнулися слухачі, підписанням членських заяв. Членство УМ збільшилося в цей вечір на 14 нових членів. Збігом обставин на зустрічі була присутня довголітня членка 57-

яльності делегати українських жінок в Копенгагені, яку вона очолювала, та розповіла про свої позитивні і негативні враження і зауваги на майбутнє. Описавши прелегентка обговорила тему „Завдання і методи праці референтки зв'язків". Після жвавої дискусії та вичерпання матеріалу нарад промовляла голова Округи у праві північ. Нью Йорку Іванна Мартинес, яка підсумувала наради, подала напрямні на майбутнє. Вона підкреслила, що було б корисним організувати цього роду конференції, бо вони стимулюють і поживляють діяльність відділів. Накінцє вона подякувала організаторам нарад та всім, що спричинилися до їх успіхів.

Святковий полуденок-звєтрїч союзнок, що його зорганізувала Анна Кошикар, відбувся у ресторані „Максвелл". Закриваючи дводенні конференції Тая Дурбак висловила подяку Іванні Мартинес, за допомогу і співпрацю у зорганізуванні конференцій, прелегенткам і 57-му Відділові.

Марія Крамарчук

ПОДЯКА

3 Волі Всевишнього, ненадіждо, відійшла у дні 3-го листопада 1980 року у Вічність.

Найдорожча і Незабуття

МАМА І СЕСТРА

бл. п.

ЛІДІЯ З ХОМІЩАКІВ РУБЧАК

В нашому безмежному горю, по втраті Мами і Сестри, ми зазнали моральної підтримки і розради від найближчої Родини: П-ва мгр А. І. М. Гордінських, В. І. П. Гладких і д-р О. І. П. Волянських, від знайомих П-ва М. і А. Стоцько, П. і В. Лабінських, К. І. Г. Гречаків і від членів Студентської Громади в Ірвінгтоні, Н. Дж. за що цією дорогою складаємо найсердечнішу подяку.

В першу чергу дякуємо Всесвітньому о. пароху М. Кучмакові за глибокі змістом прощальні слова в часі відправ похоронних обрядів в парафіяльній церкві св. Івана Хрестителя в Ньюарку, Н. Дж.

Щиро дякуємо п-ві М. Добосеві за церковний спів під час похоронних відправ.

Щиро дякуємо за зворушливі прощальні слова в похоронному заведенні п-і О. Мусаковській від 28-го Відділу СУА.

Щиро дякуємо Дружам, які опікувалися домовиною в останній дорозі Покійної.

Щиро дякуємо Громадам в Норт Порт, Ворм Мінерал Спрінгс та околиці за вислови глибокого співчуття.

Ми безмежно вдячні Усім, за участь в похоронах, за їхні молитви чи жертви на Служби Божі за спокій душі Покійної і за їхні квіти.

Щиро дякуємо Всім за відправлення Покійної на місце Вічного Спочинку.

Сердечна подяка належить для П-ва М. і А. Стоцько і Паням, які зайнялися приготуванням гриниз, що відбулася в домі П-ва М. і А. Стоцько.

Дякуємо похоронному заведенню Лівин і Лівин в Юніоні за віршове переведення похоронів.

Хай Всевишній нагородить Вас усіх щедрими ласками і щедротами, а наші Найдорожчі Мамі і Сестрі хай буде ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ!

Горем прибіти:

син — ЮРІЙ

сестра — ОЛЕНА

брати — ОЛЕСЬ, ЗЕНОН і ІОСИФ

СЕРДЕЧНЕ „СПАСИБІГ"

Почуваємося до багато обов'язку подякувати Всім, що взяли участь в науковій конференції

пам'яті мого ЧОЛОВІКА І БАТЬКА

проф. д-ра

МИХАЙЛА СОНЕВИЦЬКОГО

дійсного члена НТШ і УВАН, 22-го листопада 1980 р.

В першу чергу дякую проф. д-рові В. Левові за відкриття конференції і її провід. Проф. д-рові Гр. Лужницькому за блискучу, прегарно виголошену доповідь, яка обіймала ціле цікаве життя Покійного разом з його науковими працями (15 минут). Дорогим моїм приятелям п-ні Лідії Крушельницькій за мистецьке читання віршів з Софокла „Електри" і „Пісень" Піндара (переклад мого Чоловіка). За прекрасний спів нашої улюбленої співачки Марти Козольської-Мусічук, що відспівала три пісні в першій виконавці, композиції сина Ігоря при його акомпаньєменті. За спогади про свого професора, які подалі Б. Стефанович, учень гімназії в Чорткові (написав статтю до „Сяблочки"). Оксана Луцька з гімназії в Станіславові, о. д-р В. Гавлич, ЧСВВ, парох церкви св. Юра з гімназії в Тернополі, Юрій Ференцевич з академічної гімназії у Львові. Сердечні спогади прислали: Леся Храплива-Шур з гімназії (Львів) з Торонта, д-р В. Процюк з малої Семінарії і Богословської Академії у Львові (Філадельфія), д-р Наталія Пазуник, спогад з університету ім. І. Франка у Львові (Філадельфія) і проф. д-р В. Ленчик, Ред. Вірі Ке, що задала нашого Покійного в „Новому Шляху" (Канада), особливо дякую.

Численно зібраний добрий публіці, що прийшла пошанувати нашого Дорогого і Незабутнього Чоловіка і Батька, а зокрема Управу Літ.-Мист. Клубу, що виїхала з головою інж. Т. Грицаєм і арт. Ст. Крижанівським в комплекті, моя щира подяка.

Наприкінці Б. Стефанович закінчив молитвою „Отче наш" грецькою мовою. Всім Вам, щиро-сердечне „СПАСИБІГ" складають:

дружина — ОЛЬГА

сини:

д-р ІГОР з родиною

мгр РОСТИСЛАВ з родиною

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ

Відділ у Лорейн, Огайо

запрошує Українське Громадянство Лорейну й околиці взяти участь

У СВЯТКУВАННЯХ РІЧНИЦІ САМОСТІЙНОСТІ І СОБОРНОСТІ УКРАЇНИ

в неділю, 25 січня 1981 р., о год. 5-й по пол.

в залі школи при Українській Католицькій Церкві (ріг 30-ї і Чарлстон Авеню)

На святі будуть присутні і головну промову матимуть:

Святослав Караванський

і д-р Ніна Караванська

ЗАПРОШУЄТЬСЯ ВСІХ.

УПРАВА

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ „СЛОВО" ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛУБ в НЬО ЙОРКУ

136 Друга Авеню, 2-й поверх (ДІМ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ)

П'ятниця, 23-го січня 1981 року, о годині 7-й веч.

АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР

ОСТАПА ТАРНАВСЬКОГО

з нагоди появи нової збірки новель і нарисів

„КАМІННІ СТУПЕНІ"

Твори читатимуть Автор і актори Українських Театрів Роман Тимчук і Степан Крижанівський.

Слово про Автора виголосить проф. Григорій Костюк.

У вокальному інтермецко виступ концертної співачки ІІ Мацюк-Грицай при фортепіановому супроводі Марти Мачай

ПЛАСТОВІ КУРЕНИ „ПЕРШІ СТЕЖІ"

організують

„МАНДРИВНІ СТЕЖКИ КУЛЬТУРИ в РИМІ"

в часі від 22-го червня до 14-го липня 1981 р.

для юначок і старших пластунок від 17-го року життя

В програмі табору: участь у Літніх Курсах УКУ, оглядини мистецьких пам'яток Риму, прогульки (Флоренція, Помпеї, Тіволі, Грота Феррата).

Кости: дорога літаком — \$720.00. Повне 3-тижневе утримання в Римі, оплата Курсів і прогульок — \$550.00.

Число учасниць обмежене до 20.

Зголошуватись до 15-го березня 1981 р.:

NATALKA SONEVYTSKY

62 East 7th Street • New York, N.Y. 10003 • Tel.: (212) OR 4-6569

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ

Відділ Детройт

влаштує:

СВЯТО ДЕРЖАВНОСТІ І СОБОРНОСТІ УКРАЇНИ

Неділя, 25-го січня 1981 року, год. 3:30 по пол.

Fitzgerald H.S. Auditorium, Warren, Mich

Святкову доповідь виголосить Д-р Аскольд Позинський

У мистецькій частині братимуть участь

Хори „Прометей" та „Діброва" під мистецьким проводом

Мгра Василя Кардаша

Як не вичути китиця квіт, на свіжому могилу Дорогої і ніколи незабутньої моєї Товаришки з юних літ

бл. п.

МАРІЙКИ ДЖУМИГІ

що відійшла у Вічність дня 7-го грудня 1980 року, складала пожертву 25.00 доларів на будову української католицької церкви у Лорді.

Хай пам'ять про Марію живе все між нами.

СТЕФА ЗАХАРЧУК-ГЕНІАЛО

Монтреаль, 8-го січня 1981 р.

Помолимося за наших друзів.

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ

за спокій і вічну радість душ померлих Членів Фонду Катедру Українознавства

Впрел. о. протопресв. Іван Ткачук відслужить Заупокійну Святу Літургію, в суботу, 31-го січня 1981 року, о год. 10-й ранку, в УПЦеркві Всіх Святих, в Нью Йорку, Н. Й., за Блаженної Пам'яті:

МИХАЙЛА МАЦЬКОВА

МАРІЮ СЕЛІНСЬКУ

ВАСИЛЯ ШКРАБУ

д-ра ВОЛОДИМИРА КАПИНУ

проф. МИХАЙЛА

ОВЧИННИКА

інж. РОМАНА БІЛИНСЬКОГО

ВОЛОДИМИРА

АЛЕКСЕВИЧА

БОГДАНА ПРИТУЛУ

Наступне Заупокійне Богослуження відправить о. протопресв. Іван Ткачук в суботу, 28-го лютого ц. р.

Всіх Вп. Членів ФКУ просимо про молитви за померлих наших друзів. Де б Ви не були, помоліться в часі відправи Заупокійної Богослужби, щоб поєднатися з нами в поході молитов до Всевишнього за тих, що творили добро. Вічна пам'ять померлим Членам ФКУ!

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА

ФОНДУ КАТЕДРУ УКРАЇНОЗНАВСТВА (ФКУ)

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що з Божої Волі, дня 9-го грудня 1980 р., відійшла у Вічність,

наша Найдорожча

МАМА, БАБЦЯ, ПРАБАБЦЯ І ТЕТА

бл. п.

НАТАЛІЯ З СОНЕВИЦЬКИХ БРИКОВИЧ

вдова по сл. п. судді ВОЛОДИМИРОВІ,

народжена в священничій родині, дня 27 січня 1893 р., в селі Горошова, Борщівського повіту в Україні.

ПАНАХИДИ відправлено в дні 11 і 12-го грудня 1980 р. ПОХОРОНИ відбулися 13-го грудня 1980 р., з похоронного заведення Турнер і Портер до церкви Успенія Богоматері в Торонто — Mississauga, Ontario, Канада, звідки тілні останки Покійної відправлено на місцевий цвинтар св. Івана.

В глибокому смутку:

дочка — БОГДАНА ГРИВНАК із сином

РОМАНОМ

син — КОНСТАНТИН із дружиною

НЕЛЕЮ, сином ЮРІЕМ

та дочкою НАТАЛІОЮ ВОЛОШУК

із чоловіком ОСТАПОМ і дітьми:

ТАМАРОЮ, БОГДАНОМ

І АДРІАНОЮ

Ближча і дальша Родина в Канаді, США й Україні

У глибокому смутку повідомляємо

Приятелів і Знайомих,

що 5-го січня 1981 року, на 83-му році життя, в Україні, упокоївся в Бозі,

наш Найдорожчий

БАТЬКО І ДІДУНЬО

бл. п.

ПЕТРО СТАРОСТЯК

нар. в Головецьку, Самбірщина на Бойківщині, учасник Визвольних Змагань УГА, підстаршина польової жандармерії.

горем прибіти:

син — ОСИП з родиною

дочки — ОЛЕНА І КАТЕРИНА

внуки — БОГДАН, ОРЕСТ, РОМАН,

ЛЮБОМИРА

та ближча і дальша Родина

в Україні

Поцілунок сатани

(Продовження зі стор. 2)

простиралися починають висихати і звужуватись, стискаючи тіло. Воно, звичайно, трохи болить, і підкреслюють, трохи, бо людина лишається живою, їй це не пошкодить, лише на користь. Помітивши мов хвилювання, він припинив пояснювати всі корисні риси садистського лікування і знову перейшов до кийського письменника.

— Так от, бачиш, як ми можемо направляти пам'ять людини. Ти от, забув, хто є письменник, до якого їдзів, а Льова також забув, хто йому дав одержав, але „укатка“ йому допомогла пригадати. Це дуже корисна річ для пам'яті.

Під час розмови з коридору весь час долинали жакливі крики Яковлева. Вони не давали мені зорієнтуватись і бути спокійним.

— Ти розумієш, про що я говорю, — продовжував лікар.

— Я не хочу тебе залюкувати, але раджу відповісти, чому ти їдзів до Києва.

Бажаючи вітати рівновагу і не сказати чогось зайвого, я почав так:

— Кожна людина була б рада познайомитись з відомим письменником, тому я хотів також.

— Це неправда, — посміхнувся Журавський, — за дві години розкутати Льову і будуть вільні простирадла, так що раджу говорити правду. Коли людина говорить правду, тільки тоді вона здорова, а коли хоче щось приховати, то це є симптом захворювання і така людина потребує лікування.

Я трохи перестрашився і вирішив дещо сказати, бо це не завдало нікому жадної шкоди.

— Я хотів познайомитись з мужньою людиною і висловити їй свою повагу.

— А де ти взяв його адресу? — запитав Журавський.

— Адресу я дістав у довідковому бюро Києва.

— Тобі хотів поради це зробити, чи ти сам?

— Звичайно, що сам.

Крики з коридору не давали мені зосередитись і відволікали від думки.

— На історії партії в інституті ти говорив, що партія вела неправильну політику, і ти це не схвалював. А як думав ти тепер? Чи змінилось щось у твоїх поглядах за ці кілька годин перебування в нашій лікарні?

— Ні, нічого не змінилось, як думав, так і думаю.

— Ну то нічого, завтра зміниться твоя думка. Сьогодні наніч я припишу тобі інфекцію сульфазину. 2) Це дуже корисна річ, вона добре очищує мозок і допомагає правильно мислити.

Він зняв телефонну трубку, натиснув гудзик і за хвилину в кабінеті з'явився санітар першої палати.

2) Сульфазин — це розчин сірчаної кислоти на олівовій олі.

Китайські клопоти

(Продовження зі стор. 2)

кому жити. Століттями це місце було, сказавши найлагідніше, незвідне. КПК після приходу до влади, в скором часі видала щось у роді „великої хартії жіночих прав“. Іншим елементом китайської традиції, більше китайського способу життя була його кастовість. Правда, вона була оперта на славетних численних іспитах, на категоріях і ступенях, які треба було здобувати довірливою, безперервною працею. Але власне ця незручна гієрація, ті ранги петрифікували китайське життя, від них воно застигло, як лавя. І проти цього треба було боротись колись, за часів „великої культурної революції“, і треба було боротись і тепер і в майбутньому.

У КНР, де стільки мови про егалітаризм, існують, як у Союзі Союзі спеціальні магазини і крамниці для високих, вищих і найвищих партійних діячів. Оця „номенклатура“, яка є ганьбою совєтської системи, знайшла своє тепле місце і в комуністичному Китаї.

І власне це було однією з причин того великого зрушення, яким стала „культурна революція“ 1966 — 1968. Засуджуючи її сьогодні за її надзвичайність, а навіть злочинність, все таки треба мати на увазі й ті її причини, які ще до сьогодні існують.

Честерська громада — воєнним інвалідам

Щороку українська честерська громада відзначає в мурі піл та обставин, великі дні Листопадового Зриву 1918 року окремими академіями, чи концертами, в яких беруть участь всі прощарки українського громадянства.

Цими імпрезами ми згадуємо не тільки великі історичні події, але рівнож

згадуємо всіх тих, знаних і не знаних ідеалістів-героїв, які творили ті події, а чимало з них принесли себе в жертву Батьківщині...

Громада наша не забуває рівнож і тих охочайших, що їм доля дозволила пережити ті воєнні страхоти, перейти через гори трупів і залишитись живими, хоч і надірваним здоров'ям, інвалідів війни.

В минулому 1980 році наша громада величаво відзначила дні Листопадового Зриву, про що була обширна згадка в обох українських щоденниках. Рівнож ми не забули хоч частинний сплатити свій національний борг перед українськими воєнними інвалідами.

П'ятий рік підряд підписаний займається на проханні Суспільної Служби Комбатантів в ЗСА перепроводження зборки, як дар українському інваліду.

Цьогорічний збірку переведено в листопад та частинно в грудні і вона дала в загальному суму 262 долари.

Як кожному збірці так і цю не легку перевестись, бо чим більше ми поростаємо, „американським пір'ям“, тим тяжче нам жертвувати навіть на найбільш благородні цілі. Ми забуваємо, як то в Україні наша селянка жувувала, може, й останнє яєчко, коли діти хати загостив збірці на українських інвалідів, або на якусь іншу ціль.

Підписаному, хоч він має великий досвід у переведенні таких зборки, доводилось зустрічати різні-прерізні вимовки деяких осіб, але зберігаючи холодокрівність, таки вдалось зібрати повну суму грошей і переслати її до Централу в Філадельфію.

У згадану суму 262 дол. ввійшли такі пожертви: по 10 дол. вплатили: о. Петро Липин, парох УКЦ; місцевий Відділ УККА, Василь Пастушок, Йосиф Пастушок, Семен Карман, Володимир Горбовий, Володимир Лесик, Петро Оконський, Ярослав Качмар, Григорій Шхановський і д-р Володимир Юзич; по 5 дол. вплатили: мгр Володимир Сич, Кларенс Пенровз, Франц Бранчек, інж. Володимир Кузик, Микола Максим, проф. Степан Микита, Володимир Батричук, Петро Візняк, Олександр Злупко, Гарасим Маковський, Данило Кучера, Дмитро Молодовець, Надія Баган, Роман Микита, інж. Андрій Забродський, Стефан Мазур, Антін Коменданчук, Андрій Будник, Олександр Гуржак; по три дол.: Іван Федак, Володимир Корчунський, Павло Шабатура, Франко Грабовий, Марія Сорока, пастор Іван Ковальчук, Марта Явчак, Василь Башта; по два дол.: Дмитро Кіт, Микола Бейба, Володимир Крамар, Ярослав Шербак, Данило Паньків, Олександр Венчак, Осип Бандерський, Петро Гладш, Володимир Михалович, Михайло Кухта, Володимир Александер, Ярослав Ключко, Осип Лужевський, Теодозія Хлонь, Петро Катеринчук, Антін Іваницький — один долар.

Всім жертводавцям щиро-сердечна подяка від українських воєнних інвалідів.

Мгр Володимир Сич

В.Н.

Згадка про „берлінця“

Про період часу, про обставини, події чи особи згадуємо добрим або злим словом, однак людина з бігом часу забуває й найгірше зло, про людину ж думка ніколи не мінатиметься. Добрий лишається завжди добрим, а лихий — лихим не потрібним, бо характеристика людей лишається сталою.

Цих кілька думок стосуються моєї згадки про сл.п. мгр інж. Євгена Дуткевича, що нагло і несподівано відійшов від нас у ранніх годинах, 24-го вересня 1980 року, залишаючи прибуту горем вірну дружину, синів, друзів-колег, українські організації, товариства, до яких належав, та українську спільноту, серед якої працював і жив. Всі оповиті смутком, бо не стало Мужа, Батька і Друга і солідного працівника на народній ниві тут, в Канаді.

Ревного патріота-діяча, що горів любов'ю до всього, що рідне, що веде до добра, до посвяти себе українській справі. Не стало інженера-винахідника в ділянці харчової продукції, якого канадське хеміко-інженерне Товариство відзначило нещодавно ступнем т.зв. „Феловшип“ за його вклад у розвиток харчової промисловості.

Пригадуємо собі, наче було це сьогодні, коли то в 1942 році два молоді сруденти ввійшли до хемічної лабораторії Берлінського університету. Один — стункий худощавий, а другий — середнього росту з круглим личцем, високим чолом і буйною хвилястою чуприною. Цікаві, веселі його очі обхоплювали всіх студентів-товаришів і товаришок, а в кутику на його устах скривалась усмішка. Вона зникала, як починав говорити про щось поважне, а скріплювалася, коли жартував. Він говорив поправно німецькою мовою, на то товариш-німікені звернули свою увагу. Цим студентом був Євген Дуткевич, який щойно повернувся з фронту з'їд Москви, де був перекладачем у штабі летунства. Звільнившись, відразу виїхав до Берліна на студії.

В Берліні св.п.Євген заслав багато українських студентів. Деякі вже кінчали. Обставини, в яких він опинився, підбадьорювали його до праці, й він учився. Не трапив часу, студіював. Наука давалась йому легко, бо здібним був. Жартуючи, часом казав: „а нащо Бог дав лезету? — щоб покористуватися нею!“

Для деякої розваги головною на неїдильні вибирались на прогулянки в околині Берліну. Євген брав з собою свою улюблену гітару, на якій акомпанював до пісень, що співалися хором. Сам він співав високою баритоном. Було часто він чарував подруг і розраджував друзів-студентів, затишну гарну пісню. Або ж для жарту: „Люблю, люблю, люблю вас дуже, жінки ви мої чарівні...“ — Всі сміялись, а він весело казав, що він так правду каже.

За тією піснею вже пили ініші, от як: „Масва нічка“, „Гей, там, у Вільквіці...“ і так без кінця всьому тому перед віс Євген.

Як перестав співати, то жарти так і сипав, і гейби з рукава. Треба сказати, що хто з Євгеном подружжися раз, то та дружба тривала завжди. Це був вірний друг у гараді й білі. Це була благородна шляхетна душа українського села, що своє походження виводив з давнього роду провідної верстви.

Понад рік так ми зустрічались на лабораторійних заняттях. Було й лабораторії заспіваємо тихіше. Славо Ошудляк, Євген і гармонізували, а інші допомагали. На часок праця припинялась в лабораторії. Всі нас обступали й на закінчення пісні аплодували.

Від осіні 1943 року я вже не мав нагоди бачити „берлінського брата“, бо після закінчення студій я виїхав на працю. Щойно в червні 1948 року ми зустрілись з

Євгеном на Функ Казерне в Мюнхені, коли саме я з родиною відїжджав до Канади. Ми обнялись з радістю й несподіванки. „Ви сьогодні, а я за тиждень поїду, але як „наймитом“ до канадського фермера. Буду бичком хвості підкручувати в Канаді“, — жартував веселий Євген, шукаючи когось у натовпі народу, що купився біля вагонів. Наша зустріч довго не тривала, бо ми не мали багато часу. Ми розпрощались по братньому, щоб знову колись зустрітись в Канаді.

Минали роки в турботах і клопотах за хліб насущний новоприбулих поселенців канадської землі. Щойно на початку шістдесятих років Євген приїхав до Едмонтону як відповідник відомої фірми „Канада Пекерс“, післанний до едмонтонського відділу промодонструвати нові методи у виробі м'ясних продуктів. Тоді розказав він мені про всі свої „гаради“ в Канаді, про свої додаткові студії на Торонто-ському університеті, які закінчив науковим ступенем магістра, про свою фахову працю і про своє родинне життя. Про все розказував й то так широко, як на святій сповіді. Євген був дійсно щасливий.

Від того часу ми вже все були в живому контакті. Часто писав він мені, що дуже зайнятий, бо крім фахової праці має ще багато громадської, бо поле широке, а жінки обмаль, тому „мушу наганяти собою“, писав раз Євген. Так і було. Інж.Є. Дуткевич удіявся не лише в професійних англо-мовних товариствах, але також у своїх організаціях, як БУК, НТШ, Т-во Українських Інженерів, Провінційна Рада КУК, Торонтський Відділ КУК.

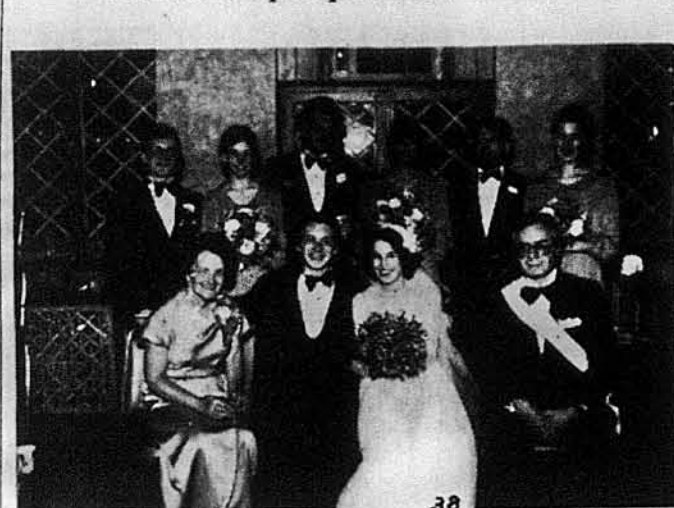
Та на цьому ще не кінче. Бо вже в червні 1979 року став секретарем Ініціативного комітету з'їзду колишніх студентів високих шкіл Берліну, якого він був співініціатором. Цей комітет, доповнений іншими позамісцевими „берлінцями“, постановив відбутися свій історичний з'їзд у дніх 5-6 вересня 1981 року в Шератон Сентер в Торонто.

До цієї праці інж.Є. Дуткевич взяв дуже серйозно, бо вважав, що варто занову в історії цієї факти небувалого напливу українського студентства в закордонні університети, тому що передовсім Польща була вела в своїх університетах „номерус клязус“ на те, щоб просто унеможливити українським студентам доступ до університетських студій.

По проголошенні двох „комунікатів“ в українських часописах багато згадувалось. Це допомогло інж. Дуткевичеві навести перелік „берлінців“ в дієрі. Як секретар, він вже планував програму, укладав зустрічі та „Господь покликав його до себе на стрічу. Перевіривши нітку трудолюбивого життя магістра інженера Євгена Дуткевича, який ще не жив, а щойно збирався жити по відході на пенсію за чотири роки. Панство Дуткевич придало собі гарненьку хату й „дачу“ в Флориді кондомініум, і все. Тільки здоров'я підірвалось і годі.

М.К.

Радісна Гарвардська подія

Стоять (зліва): Михайло Стефур, Мирослава Стефур, Віктор Остапчук, Христия Дудак, Максим Тарнавський, Софія Коропецька, Сидять (зліва): Оля Цегельська, Роман Коропецький, Володимир Стефур-Коропецька, Ярослав Розумний.

Кеймбридж, Масс. (ФКУ) На влаштуванні вже майже випроводжувати літ сесії Літньої Гарвардської Школи для студій українистики з'їжджаються студенти з різних степів Америки, Канади, а то й з океанських країн. Досі понад 600 молодих людей взяли участь в українознавчих курсах в Гарварді. Студіювали, знайомились, заприятельювались.

У наслідок таких знайомств сім молодих українських пар подружжилось. Минулого року відбулось восьме гарвардське весілля: 25-го жовтня одружились Володимир Стефур і Роман Коропецький. Вона — з Канади, він — Філадельфія, а зустрілись в Гарварді.

Володимир народився в Солобуху. Студіювала в Торонто-ському університеті на гуманістичному факультеті. Тепер вона включилася в акцію ФКУ. Робиць все можливе, щоб приєднати якнайбільше молодих людей в члені Товариства „Приятелі Українського Гарварду“. Лістувється, розсилає матеріали, закликає, фотографує, редагує

Старостою був проф. Ярослав Розумний з Манітоско-ського університету, старостою — Оля Цегельська з Пеннілсвені. На весіллям прийняті відчитано низку побажань, в тому й благословення Патріарха Йосифа з Риму. Гості танцювали до ранку та співали молодій парі гімнік многа літа.

С вже вірогідно спостереження, що в 1981 році відбудеться десяте Гарвардське весілля.

Відбулася наукова сесія Математично-Фізичної секції НТШ

Нью Йорк, Н.Й. (НТША).

У віаторок, 2-го грудня 1980 року, тут, в Українському Інституті Америки відбулось наукове засідання Математично-Фізичної секції. Його відкрив і провів директор секції проф. Осип Андрушків, а дійсний член секції д-р Петро Грицак, професор Технологічного інституту стейту Нью Джерзі, виголосив доповідь „Вплив двоокису вуглецю на світовий клімат“. Двоокис вуглецю має поважний вплив на клімат тому, що збільшення двоокису вуглецю підносить середню температуру. Теперішнє „індустріальне“ суспільство продукує великі кількості двоокису вуглецю у наслідок спалювання вугілля, нафти та природного газу. Кількості двоокису вуглецю, що тепер дістаються річно до атмосфери, нечувані в історії людства. Тому деякі вчені почали твердити, що потепління теперішнього клімату є неминучим у близькій майбутності через збільшення відсотку двоокису вуглецю в атмосфері. Деякі з них говорять навіть про можливість його подвоєння чи навіть потроєння протягом найближчих 30-ти чи 50-ти років. Тим часом від 1940 року температура на землі послідовно обнижувалась. Також із випрокованого двоокису вуглецю тільки менше ніж половина залишається настало в атмосфері.

Прелегент висловив гіпотезу, що надмір двоокису вуглецю абсорбується головним морем. Існує також гіпотеза контролю відсотку кисню в атмосфері. Це означає, що світовому масштабу мусить існувати якийсь механізм (тепер ще ближче незнаний) контролю двоокису вуглецю в атмосфері. Деяке збільшення рівня двоокису вуглецю в атмосфері можливе на протязі найближчих 50 років однак якіска катастрофічні зміни клімату в тому часі, як це читаємо часто в пресі, виключені.

Після доповіді відбулась дискусія, у якій взяли участь професори — Олександр Біланюк, Роман Воронка, Роман Андрушків і інші. Проф. Воронка вказав на проблему т.зв. „кислого дощу“, що повстає через заневищення атмосфери продуктами спалення. А це вже сьогодні

в деяких околицях створює поважну проблему. Крім своєї шкідливості кислий дощ все ще локальним явищем. Очевидно, однак, є, що потрібно великої обережності та стримання вживанні пального, бо це веде до збільшення двоокису вуглецю в атмосфері. Проте цілковито усунути продукцію двоокису вуглецю сьогодні вже неможливо.

• FUNERAL DIRECTORS •

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК

Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET NEW YORK, N.Y. ORegon 4-2568

SINKOWSKY

FUNERAL SERVICE

3555 East Tremont Avenue BRONX, N.Y. 10465 Tel.: 863-2475

191 Avenue "A" NEW YORK, N.Y. 10009 Tel.: 674-3630

Директор ІОСФ СЕНКОВСЬКИЙ

Залучає алаштування похоронів в каплицях, похованні в кожній районі міста. Похорони по мінімальним цінам.

Д-р Лука Луїце: ВАСИЛЬ СТЕФАНІК

ОПЕЦЬ УКАНІОЦЬОМ ЗЕМЛІ

Ціна — 8.00 дол. Замовляти: СВОБОДА

30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07308